

Helse- og omsorgsdepartementet,

Høringsnotat

**Forslag til forskrift om endringer i forskrift 8. mars 2019 nr. 194
om tilskudd til virksomheter med offentlig
tjenestepensjonsordning som har levert spesialisthelsetjenester
og statlige barneverntjenester**

Sendt på høring: 19. mars 2019

Høringsfrist: 21. mai 2019

Innhold

1	Innledning.....	4
1.1	Bakgrunn	4
1.2	Høringsnotatets hovedinnhold.....	4
2	Fradrag for kompensasjon som er dekket etter avtale.....	6
2.1	Bakgrunn	6
2.2	Omtale i høringsnotatet og lovproposisjonen.....	7
2.3	Hvilke kontrakter som skal lede til fradrag i tilskuddet	8
2.3.1	Avtaler som forutsetter at leverandøren dekker pensjonskostnadene.....	8
2.3.2	Typetilfeller.....	9
2.4	Den enkelte kontrakts andel av historiske pensjonskostnader.....	10
2.4.1	Prinsipper for tilknytning til den enkelte kontrakt.....	10
2.4.2	Historiske pensjonskostnader behandles som overhead for en virksomhet.....	10
2.4.3	Omsetning som uttrykk for kostnadstilknytning.....	11
2.4.4	Tidsperiode for vurdering av omsetningsfordeling.....	11
2.4.5	Betydningen av bortfall av kontrakter i tilskuddsåret.....	12
2.4.6	Betydningen av endret kontraktsomfang	12
2.4.7	Eksempler	13
3	Håndtering av avkastning, premiefond mv.	14
3.1	Loven	14
3.2	Begreper.....	14
3.3	Premiefondet skal ikke påvirke tilskuddet.....	14
3.4	Fordelingen av premiereserve og tilleggsavsetninger	15
3.5	Fordeling av avkastningen for 2018	15
3.6	Fradrag for avkastning fra året før tilskuddsåret	15
3.7	Håndtering av andre overføringer til premiefond ved årsoppgjøret.....	16
3.8	Overføringer knyttet til tjenester som ikke omfattes av forskriften eller som dekkes av avtale.....	17
3.9	Overføringer som overstiger pensjonspremie.....	18
4	Arbeidsgiveravgift.....	18
5	Praktisk utbetalingsordning.....	19
6	Økonomiske og administrative konsekvenser.....	20

7	Forslag til forskriftsendringer.....	21
---	--------------------------------------	----

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Forskrift 8. mars 2019 nr. 194 om tilskudd til virksomheter med offentlig tjenstepensjonsordning som har levert spesialisthelsetjenester og statlige barneverntjenester (tilskuddsforskriften) ble vedtatt ved kongelig resolusjon med hjemmel i lov 1. mars 2019 nr. 3 om tilskudd til visse private virksomheter med offentlig tjenstepensjonsordning.

Helse- og omsorgsdepartementet sender med dette utkast til forskrift med endringer i tilskuddsforskriften på høring. Forskriftsutkastet er inntatt i notatets punkt 7.

Endringsforskriften gir detaljerte regler for beregning av tilskuddsbeløp for virksomheter som er innlemmet i tilskuddsordningen, i all hovedsak forskriften §§ 9, 10 og 11 om henholdsvis fradrag for kompensasjon som er dekket etter avtale, fradrag for midler som tilføres premiefond i forbindelse med årsoppgjøret, samt tillegg for kompensasjon av arbeidsgiveravgift.

Forslagene innebærer vesentlige endringer og presiseringer sammenlignet med forslagene i høringsnotat av 12. oktober 2017.

Høringsinstansene oppfordres også til å gi eventuelle merknader til den allerede vedtatte tilskuddsforskriften. Se lenke: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-03-08-194>

Departementet ber om merknader innen 21.mai 2019.

1.2 Høringsnotatets hovedinnhold

Departementet foreslår at fradrag for kompensasjon som er dekket etter avtale med regionale helseforetak eller staten reguleres på følgende måte (se omtale i punkt 2):

- Tilskuddsbeløpet skal reduseres i den grad kontraktene som tilskuddsmottakerne i tilskuddsåret har med regionale helseforetak eller staten om spesialisthelsetjenester og barneverntjenester forutsetter at tilskuddsmottakerne selv skal dekke de historiske pensjonskostnadene knyttet til kontrakten.
- De historiske pensjonskostnadene anses på generelt grunnlag behandlet som overhead for den enkelte virksomhet og derfor fordelt forholdsmessig på de ulike kontraktene.
- Vurderingen av hvor stor andel av de historiske pensjonskostnadene som anses dekket av den enkelte kontrakt skal ta utgangspunkt i den faktiske fordelingen av brutto omsetning før skatt på ulike avtaler i den enkelte kontrakts to første hele driftsår. Dersom det ikke foreligger opplysninger om omsetningen i de to første hele driftsårene, kan forventet omsetning i de to første tilskuddsårene også legges til grunn for beregningen.

- I søknad om tilskudd skal virksomheten oppgi opplysninger om omsetning som er nødvendige for å beregne fradraget.
- Fradraget for den enkelte avtale reduseres tilsvarende det antall måneder av tilskuddsåret som den aktuelle avtalen ikke gjelder.
- Endringer i kontraktsomfang eller omsetning skal ikke føre til reduserte fradrag.

Departementet legger til grunn at virksomheten beholder premiefondet ved at saldo på premiefond 31.12.2018 (som ikke har overskudd for 2018 tilført seg), blir henført til tjenstepensjonsordning med de aktive i stilling som virksomheten selv skal betale for og som ikke omfattes av tilskuddsordningen.

Departementet foreslår at fradrag for midler som tilføres virksomhetens premiefond i forbindelse med årsoppgjøret, blant annet avkastning på premiereserve og tilleggsavsetninger, reguleres på følgende måte (se omtale i punkt 3):

- Det stilles krav om bekreftelse i søknad om tilskudd på at hele premiereserven og tilleggsavsetningen i eksisterende tjenstepensjonsordning tilføres den nye tjenstepensjonsordningen for opptjening før 01.01.2019, med unntak av den andelen som skyldes opptjening i særskilte pensjonsordninger for sykehusleger og sykepleiere.
- Avkastning for 2018 fordeles på samme måte som premiereserven og tilleggsavsetningene.
- Tilskuddsbeløpet skal reduseres med avkastning på premiereserve og tilleggsavsetninger fra året før tilskuddsåret som tilføres den tjenstepensjonsordningen som er omfattet av tilskuddsordningen.
- Andre midler som tilføres virksomhetens premiefond i forbindelse med årsoppgjøret for den offentlige tjenstepensjonsordningen i det året tilskuddet beregnes for, håndteres på samme måte som avkastning.
- Virksomheten beholder overføringer knyttet til tjenester som ikke omfattes av forskriften eller som dekkes av avtale. Slike overføringer skal ikke trekkes fra i tilskuddet.
- Dersom de midlene som overføres premiefondet overstiger den pensjonspremien som virksomheten betaler i tilskuddsåret, skal det gjøres fradrag for den overskytende delen i året etter tilskuddsåret.

Departementet foreslår at tillegg for kompensasjon av arbeidsgiveravgift reguleres på følgende måte (se omtale i punkt 4):

- Tilskuddsbeløpet skal inkludere kompensasjon for arbeidsgiveravgift på de tilskuddsberettigede pensjonspremiene, beregnet etter virksomhetens satser for arbeidsgiveravgift.
- Virksomheten skal i søknad om tilskuddsbeløp angi virksomhetens satser for beregning av arbeidsgiveravgift på pensjonspremie.

Departementet foreslår i punkt 5 at tilskuddet beregnes og utbetales når de viktigste faktiske forholdene er fastlagt i slutten av tilskuddsåret. Helsedirektoratet utbetaler tilskuddet til tilskuddsmottakeren.

Departementet anser at forslagene til regulering ikke har økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning, ut over det som allerede er omtalt i Prop. 3 L (2018-2019) punkt 10. De økonomiske konsekvensene av dekning av arbeidsgiveravgift vil håndteres i forbindelse med statsbudsjettet.

2 Fradrag for kompensasjon som er dekket etter avtale

2.1 Bakgrunn

Kontrakter om spesialisthelsetjenester og barneverntjenester er siden 2010 inngått med en klar forutsetning om at leverandøren skal dekke pensjonskostnadene selv. De skal derfor ha beregnet seg et vederlag som dekker disse kostnadene. Tilskudd til dekning av slike kostnader vil derfor utgjøre dobbelt kompensasjon av allerede dekkede kostnader.

Anskaffelsesreglene bestemmer at vederlaget for en kontrakt ikke kan endres vesentlig etter at den er inngått. En økning uten sammenheng med endrede forpliktelser anses lettere som en vesentlig endring. Når en kontrakt er endret vesentlig, regnes den som en ny kontrakt som skal ut på ny konkurranse. Økt vederlag fra regionale helseforetak vil etter omstendighetene kunne utgjøre en vesentlig endring av kontrakten. Staten må identifiseres med regionale helseforetak. Se nærmere omtale av den rettslige bakgrunnen på side 33 i [Prop. 3 L \(2018-2019\)](#).

Loven § 3 andre ledd bestemmer at det i tilskuddet skal gjøres fradrag for "kompensasjon som allerede er gitt eller er forutsatt dekket etter avtale".

På denne bakgrunn må tilskuddet som gis leverandørene reduseres tilsvarende de delene av de historiske pensjonskostnadene påløpt før 1. januar 2019 som knyttes til den enkelte avtale.

Spørsmålet er hvilke pensjonskostnader som skal anses knyttet til de ulike avtalene.

Det er ikke mulig å vurdere dette med utgangspunkt i regnskaper. I prinsippet er det avgjørende hvilke kostnader leverandøren la inn i beregningen i forkant av å gi tilbud i en konkurranse som ledet frem til et vinnende bud. Det er imidlertid umulig i ettertid å finne ut hva den enkelte leverandøren i forbindelse med den enkelte avtale la inn av forutsetninger i sitt anbud og i eventuelle forhandlinger.

Det er derfor behov for å etablere prinsipper for tilordning av opptjening som lar seg praktisere og som gir uttrykk for en sannsynlig normalatferd.

2.2 Omtale i høringsnotatet og lovproposisjonen

I departementets høringsnotat av 12. oktober 2017 punkt 3.4.1 uttales følgende:

"Departementet vurderer i punkt 6.1 at det er sannsynlig at anskaffelsesreglene forbyr staten å kompensere historiske pensjonskostnader som det følger av løpende avtaler at virksomheten selv må dekke. Staten bør derfor unngå å yte tilskudd for dekning av pensjonsforpliktelser som virksomhetene skal dekke selv, i tråd med avtale med regionale helseforetak eller Bufdir.

Når den eksisterende avtalen utløper kan tilskudd ytes. Nye avtaler inngått etter at en tilskuddsordning er iverksatt kan innrettes slik at det tas høyde for det statlige tilskuddet ved inngåelsen av kontrakten".

I forskriftsforslaget lød bestemmelsen om relevant avtaletidspunkt slik:

"For hvert år søkeren leverer tjenester etter avtale med regionale helseforetak eller staten ved Bufetat som gjaldt ved forskriftens vedtakelse, fatter tilskuddsforvalteren vedtak om hvor stor andel av tilskuddet som skal avkortes fordi de historiske pensjonskostnadene anses dekket etter avtalen".

I punkt 3.4.3 foreslo departementet "*at det ikke gis tilskudd for dekning av historiske pensjonskostnader i den perioden eksisterende avtaler løper*".

I samme punkt omtales behovet for "delvis tilskudd" slik:

"Departementet foreslår at det likevel gis tilskudd tilsvarende den andelen av virksomhetens totalomsetning som skyldes annet enn de avtalene med stat eller regionale helseforetak som eksisterte ved forskriftens ikrafttredelse.

Virksomheter som *kun* leverer tjenester etter avtale med regionale helseforetak eller Bufdir må forutsettes å ha kalkulert inn alle pensjonskostnadene i sitt tilbud for å oppnå den någjeldende avtalen. De kan derfor ikke få noe tilskudd.

Virksomheter som *også* leverer tjenester på andre områder vil imidlertid normalt kun ha kalkulert inn de delene av pensjonskostnadene som belastes tjenester til regionale helseforetak eller Bufdir. Derfor er kun deler av de historiske pensjonskostnadene for avtaleperioden dekket etter de eksisterende avtalene. Dette bygger på en betraktning om at en virksomhet normalt vil håndtere pensjonskostnadene som en felleskostnad som fordeles på hele virksomheten (overhead). I slike tilfeller bør virksomheten ikke helt avskjæres fra tilskudd fordi den har en begrenset avtale om å yte spesialisthelsetjenester eller barneverntjenester til staten.

Et eksempel kan illustrere problemstillingen:

Virksomhet A har i tiden frem til 2012 kun levert spesialisthelsetjenester etter avtale med regionale helseforetak. Beregnet tilskudd for historiske pensjonskostnader knyttet til tiden før 2010 vil kun gjelde spesialisthelsetjenester og skal derfor kompenseres etter ordningen.

Forbudet mot dobbeltkompensasjon innebærer imidlertid at virksomheten ikke kan få tilskudd for dekning av kostnader som allerede er kompensert ved avtale.

Da nye avtaler ble inngått i 2012, vant virksomheten kun en begrenset kontrakt og måtte vri virksomheten over mot kommuner. I 2018 utgjør omsetningen til regionale helseforetak og kommuner henholdsvis 20 og 80 prosent.

Gitt at de historiske pensjonskostnadene dekkes av hele virksomheten som felleskostnader, vil avtalen med regionale helseforetak allerede gi kompensasjon for 20 prosent av premien

for de historiske pensjonskostnadene som forfaller til betaling i avtaleperioden. De resterende 80 prosent av premiene er ikke dekket av avtale med regionale helseforetak.

Spørsmålet er om virksomhet A skal avskjæres alt tilskudd fordi den har en begrenset avtale med et regionalt helseforetak, eller om det må gjøres en forholdsmessig avkorting."

Forskriftsbestemmelsen ble foreslått slik:

§ 9 Avkorting for å unngå dobbelkompensasjon

For hvert år søkeren leverer tjenester etter avtale med regionale helseforetak eller staten ved Bufetat som gjaldt ved forskriftens vedtakelse, fatter tilskuddsforvalteren vedtak om hvor stor andel av tilskuddet som skal avkortes fordi de historiske pensjonskostnadene anses dekket etter avtalen.

Tilskuddsforvalteren skal ikke fatte vedtak om avkorting i den grad søkerens oppdragsgiver bekrefter at avtalen er reforhandlet og at kostnadene til historiske pensjonskostnader er trukket ut fra vederlaget.

Andelen som nevnt i første ledd skal tilsvare den andelen av virksomhetens totalomsetning som er knyttet til levering av spesialisthelsetjenester omfattet av spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a og barneverntjenester som staten har finansieringsansvar for etter barnevernloven § 9-4

Virksomheten skal hvert år, frem til utløpet av avtale som nevnt i første ledd, opplyse tilskuddsforvalteren om virksomhetens omsetning.

I Prop. 3 L (2018-2019) gis følgende omtale i punkt 5.6.5 på side 24:

"Departementet foreslo i høringsrunden å forskriftsfeste at tilskudd likevel kan gis mens eksisterende avtaler løper, i den grad virksomheten ved forskriftens ikrafttredelse leverer tjenester til andre enn stat eller regionale helseforetak. Høringsinstansene uttalte seg ikke om forslaget. Departementet ser imidlertid behov for å vurdere forslaget på nytt. Det skyldes blant annet at situasjonen ved avtaleinngåelsen bør være avgjørende for om kompensasjon kan gis og at det ikke er kjent hvilke pensjonskostnader hver enkelt leverandør den gang la til grunn. Forslaget kan videre lede til forskjellsbehandling av virksomheter med samme pensjonskostnad, avhengig av om de har begynt å levere nye tjenester og avhengig av hvordan de er organisert".

2.3 Hvilke kontrakter som skal lede til fradrag i tilskuddet

2.3.1 Avtaler som forutsetter at leverandøren dekker pensjonskostnadene

Forslaget til forskrift § 9 første ledd høsten 2017 innebar at det skulle gjøres fradrag for avtaler som gjelder i tilskuddsåret og som også gjaldt før forskriftens vedtakelse.

Kombinert med forslaget til § 9 tredje ledd, kunne dette tolkes slik at den andelen av virksomhetens totalomsetning i tilskuddsåret som skyldes avtaler inngått før forskriftens ikrafttredelse (mars 2019) skulle danne grunnlag for avkorting av tilskuddet.

Forslaget var basert på en antakelse om at avtaler inngått før et bestemt tidspunkt måtte anses inngått med forutsetning om at tjenesteleverandøren skulle bruke vederlaget fra oppdragsgiveren til å dekke pensjonskostnadene.

Det er nødvendig å endre tilnærmingen fra høringen, ettersom den baseres på spekulasjoner om når leverandører generelt sett kan anses å ha tatt hensyn til tilskuddsordningen i sine kontrakter. Det er en unødvendig øvelse som ikke tar hensyn til utformingen og tolkningen av den enkelte kontrakt.

Det følger av en tolkning av den enkelte kontrakt om leverandøren selv skal dekke pensjonskostnadene med kontraktsvederlaget, eller om foretakene eller staten skal dekke merkostnadene ved dette. Fra 2010 ble det vanlig uttrykkelig å regulere dette forholdet i kontraktene, slik at det normalt vil fremgå uttrykkelig at leverandøren selv skal dekke kostnadene. Der dette ikke fremgår uttrykkelig, må avtalen tolkes nærmere.

Departementet foreslår derfor at de kontraktene som tilskuddsmottakerne i tilskuddsåret har med regionale helseforetak eller staten om spesialisthelsetjenester og barneverntjenester, skal lede til redusert tilskudd i den grad de forutsetter at tilskuddsmottakerne selv skal dekke de historiske pensjonskostnadene knyttet til kontrakten. En slik forutsetning kan enten følge uttrykkelig av ordlyden eller av en tolkning av avtalen.

I de tilfellene hvor avtalene ikke uttrykkelig regulerer spørsmålet, bør foretakenes og statens tolkning av kontraktene legges til grunn, med mindre det foreligger rettskraftig dom. Dette ble også lagt til grunn forslag til regulering av reforhandlede avtaler i høringsnotatet fra 2017: *"Tilskuddet skal ikke avkortes i den grad søkerens oppdragsgiver bekrefter at tilskuddsrelevant kontrakt er reforhandlet og at kostnadene til historiske pensjonskostnader er trukket ut fra vederlaget"*.

2.3.2 Typetilfeller

Det skal ikke gjøres fradrag for å forhindre dobbelt kompensasjon for virksomheter som i tilskuddsåret ikke har kontrakter med regionale helseforetak om spesialisthelsetjenester eller kontrakter med staten om barneverntjenester. Når kontraktene er utløpt, er det ikke risiko for at det gis dobbelt kompensasjon, ettersom det kun er tilskuddet som skal dekke de historiske pensjonskostnadene.

Det skal heller ikke gjøres fradrag for virksomheter som har kontrakter med regionale helseforetak om spesialisthelsetjenester eller kontrakter med staten om barneverntjenester, men hvor det uttrykkelig er tatt høyde for tilskuddsordningen, enten etter reforhandling eller i forbindelse med inngåelse av ny avtale.

Dersom det fremgår av avtalene at regionalt helseforetak eller stat skal dekke historiske pensjonskostnader ut over kontraktsvederlaget, er det i prinsippet anledning til å gi tilskudd dersom virksomheten ikke krever dekning etter avtalen. Det må likevel forventes at virksomhetene i en slik situasjon vil kreve avtalt kompensasjon.

Staten og de regionale helseforetakene har ingen tilknytning til leverandørenes eventuelle avtaler med kommuner og private. Anskaffelsesreglene oppstiller derfor ingen begrensninger for å gi tilskudd til dekning av utgifter som eventuelt allerede er ment dekket i avtaler med kommuner og private. Det er derfor ikke aktuelt å gjøre fradrag i

tilskudd for historiske pensjonskostnader som kan anses dekket av eksisterende avtaler med kommuner og private.

2.4 Den enkelte kontrakts andel av historiske pensjonskostnader

2.4.1 Prinsipper for tilknytning til den enkelte kontrakt

Forslaget i punkt 2.3 er at fradrag for å forhindre dobbelkompensasjon skal skje for de delene av de historiske pensjonskostnadene som kan anses dekket av virksomhetens avtaler med de regionale helseforetakene og staten som gjelder i tilskuddsåret og som riktig tolket bestemmer at vederlaget skal dekke pensjonskostnadene.

Det innebærer at Helsedirektoratet må beregne hvor stor prosentvis andel av de historiske pensjonskostnadene som kan anses dekket av den enkelte kontrakt. Det er denne prosentvise andelen som tilskuddet skal reduseres med.

I høringsnotatet ble det ikke foreslått en konkret metode for beregning av hvor stor andel av de historiske pensjonskostnadene som anses dekket av den enkelte kontrakt, og dermed også størrelsesforholdet mellom flere kontrakter.

I punktene nedenfor foreslås en metode for å komme frem til en sannsynlig tilordning av de historiske pensjonskostnadene på den enkelte avtale, basert på virksomhetens fordeling av omsetning mellom ulike avtaler i tiden etter ikrafttreddelsen av den enkelte avtale.

2.4.2 Historiske pensjonskostnader behandles som overhead for en virksomhet

Det er i praksis umulig med stor grad av sikkerhet å vite hvilke historiske pensjonskostnader som leverandørene har knyttet til den enkelte kontrakten. Det skyldes at hver enkelt tilbyder kan velge å legge ulike forutsetninger om fortjeneste og kostnadsfordeling til grunn for sine tilbud i en konkurranse. I ettertid vil virksomhetene ha insentiver til å hevde at de la inn forutsetninger som er mest fordelaktig i tilskuddssammenheng. Det kan også være vanskelig å dokumentere hvilke forhold som ble lagt inn i tilbuds- og forhandlingsfasen som ledet frem til inngåelse av kontrakt. Hensynet til en enklest mulig forvaltning av ordningen tilsier at man bør unngå en individuell vurdering av de faktiske forhandlingsmessige forholdene for hver enkelt kontrakt.

Det er derfor behov for en generell tilnærming fra tilskuddsmyndighetenes side.

I høringen ble det lagt til grunn at de historiske pensjonskostnadene normalt ville behandles som overhead for den enkelte virksomhet og derfor fordelt forholdsmessig på de ulike kontraktene. Det resulterte i et forslag om forholdsmessig reduksjon av fradraget for dobbelkompensasjon for å ta hensyn til kostnader tilknyttet leveranser til kommuner og private i forskrift § 9 tredje ledd:

"Andelen som nevnt i første ledd [*avkortningen*] skal tilsvare den andelen av virksomhetens totalomsetning som er knyttet til levering av spesialisthelsetjenester

omfattet av spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a og barneverntjenester som staten har finansieringsansvar for etter barnevernloven § 9-4".

Konsekvensen av dette prinsippet vil være at en virksomhet ikke bare ville dekke de historiske pensjonskostnadene som skyldes leveranser av spesialisthelsetjenester og statlige barneverntjenester med kontrakter om slike tjenester, men også med eventuelle kontrakter om leveranser til kommuner og private. I så fall vil virksomheter som har levert både til stat og kommune få mindre fradrag enn en virksomhet som bare har levert til staten. Dette fremstår som rimelig, ettersom det faktisk har vært en forskjell i hvilke deler av virksomheten som kan bære kostnadene.

Departementet foreslår at de historiske pensjonskostnadene anses behandlet som overhead for den enkelte virksomhet og derfor fordelt forholdsmessig på de ulike kontraktene.

Eksempel:

Virksomheten har to kontrakter: Avtale med regionalt helseforetak på 80 mill. kr og en avtale med kommune på 20 mill. kr. Et prinsipp om overhead innebærer at 80 prosent av de historiske pensjonskostnadene anses dekket av kontrakten med foretaket og 20 av kontrakten med kommunen. Avkortning blir i så fall 80 prosent.

2.4.3 Omsetning som uttrykk for kostnadstilknytning

Departementet foreslår at vurderingen av hvor stor andel av de historiske pensjonskostnadene som anses dekket av den enkelte kontrakt skal ta utgangspunkt i den faktiske fordelingen av brutto omsetning før skatt, ettersom det normalt er sammenheng mellom en kontrakts omsetning og kontraktens bidrag til å dekke virksomhetens pensjonskostnader.

Brutto omsetning før skatt knyttet til en kontrakt bør legges til grunn for at ikke for mange virksomhetsinterne forhold påvirker avkortningen.

2.4.4 Tidsperiode for vurdering av omsetningsfordeling

Det må vurderes i hvilken periode kontraktens omsetning skal tas i betraktning.

En vurdering av omsetningsforholdene i tilskuddsåret sier ingenting om hvilke forventninger leverandøren kan ha lagt til grunn for fordeling av historiske pensjonskostnader (overhead) da den enkelte avtale ble inngått. En slik tilnærming ville også lede til større tilskudd for virksomheter som etter innføring av tilskuddsordningen slås sammen med annen virksomhet som leverer helt andre tjenester eller som velger å øke omsetningen mot private eller kommuner. Dette tilsier at vurderingen må ta utgangspunkt i forholdene slik de var i forbindelse med avtaleinngåelsen.

En virksomhet må nødvendigvis vurdere fordeling av overhead (og dermed også historiske pensjonskostnader) på virksomhetens ulike kontrakter når nye avtaler fremforhandles. Den sentrale premisen for fordelingen må da antas å være den forventede fremtidige omsetningen for de ulike kontraktene.

Ettersom man vet lite om hvilke faktiske forutsetninger som ble lagt til grunn ved avtaleinngåelsen, foreslår departementet at vurderingen av hvor stor andel av de historiske pensjonskostnadene som anses dekket av den enkelte kontrakt skal ta utgangspunkt i den faktiske fordelingen av omsetningen på ulike avtaler i de to første hele driftsårene for den enkelte kontrakt.

Dersom det ikke foreligger opplysninger om omsetningen i de to første hele driftsårene, foreslår departementet at forventet omsetning i de to første tilskuddsårene også kan legges til grunn for beregningen. Dette forventes å være aktuelt kun for avtaler med virkning fra 1. januar 2017 eller senere.

Departementet foreslår at virksomheten i søknad om tilskudd skal oppgi omsetningstall for de ulike kontraktene to første driftsår. Dette vil trolig i praksis være nødvendig å oppgi kun i den første søknaden om fastsettelse av tilskuddsbeløp. I senere søknader vil det være tilstrekkelig å vise til tidligere opplysninger, med mindre avtalen det gjelder er av nyere dato. Det forventes at virksomhetene har oppbevart nødvendig regnskapsinformasjon om driften for i hvert fall de fem siste årene. Dette bør være tilstrekkelig til å kunne dokumentere omsetning knyttet til de fleste eksisterende avtaler.

2.4.5 Betydningen av bortfall av kontrakter i tilskuddsåret

Dersom en avtale som begrunner fradrag ikke gjelder i hele tilskuddsåret, bør det legges til grunn en forholdsmessig reduksjon basert på hvor lenge den enkelte avtale gjelder i tilskuddsåret. Departementet foreslår at fradraget i tilskuddsbeløpet for den enkelte avtale reduseres tilsvarende det antall måneder av tilskuddsåret som den aktuelle avtalen ikke gjelder.

Eksempel:

Virksomhet A har avtale med RHF som løper til 30. juni 2022. Avtalen spesifiserer at virksomhet A selv skal dekke pensjonskostnader. I 2021 ble tilskuddsbeløpet som følge av avtalen redusert med 100 prosent, ettersom virksomheten ikke har hatt annen omsetning i avtalens to første hele driftsår. I 2022 reduseres tilskuddsbeløpet med 50 prosent, tilsvarende de seks månedene av året avtalen ikke gjelder, gitt enten at det ikke inngås ny kontrakt eller at det i ny kontrakt presiseres at pensjonskostnadene skal dekkes av tilskuddsordningen. Gitt samme forutsetning, reduseres ikke tilskuddsbeløpet i 2023.

2.4.6 Betydningen av endret kontraktsomfang

Det er anskaffelsesrettslig vanskelig å begrunne at det ved beregningen av tilskuddsbeløpet kan tas hensyn til at en virksomhet over tid får redusert omsetning. Det ble heller ikke foreslått i høringsnotatet. En virksomhet må dekke de historiske pensjonskostnadene på en eller annen måte med de faktiske inntektene den har.

Da har den normalt ikke annet valg enn å forutsette dekning av alle historiske pensjonskostnader fra den omsetningen som knyttet seg til inngåelse av den aktuelle avtalen og eventuelle andre kontrakter som løp parallelt med denne. Det innebærer at en virksomhet som halverte sin omsetning da den avtalen som begrunner fradrag ble inngått,

må ha lagt som forutsetning at de historiske pensjonskostnadene skulle dekkes av denne halverte omsetningen.

Departementet legger på denne bakgrunn til grunn at endringer i kontraktsomfang eller omsetning ikke skal føre til reduksjon i avkortning.

Eksempel:

Virksomhet C hadde en avtale med RHF som gikk ut 31.12.2015. Omsetningen årlig var 30 mill. kroner. Ny avtale med RHF til 2022 inngått med virkning fra 01.01.2016 gir en årlig omsetning på 10 mill. kroner. Virksomheten hadde da ikke andre avtaler.

I dette eksemplet vil avtalen med RHF fra 01.01.2016 anses å dekke 100 prosent av de historiske pensjonskostnadene (20 av 20 mill. kr i samlet omsetning i de to første driftsårene 2016 og 2017). Dette gir fradrag på 100 prosent i årene 2019, 2020 og 2021.

2.4.7 Eksempler

Det følger av forslagene i punktene ovenfor at den praktiske tilnærmingen til beregningen av fradrag kan beskrives med følgende eksempler:

Eksempel 1:

Virksomhet A inngikk to kontrakter med ikrafttredelse 01.01.2015, den ene med RHF (omsetning 80 mill. kr årlig) og den andre med Oslo (omsetning 20 mill. kr årlig). Kontraktene varer til 2021.

I dette eksemplet vil 80 prosent av de historiske pensjonskostnadene anses dekket avtalen med RHF. Dette gir fradrag på 80 prosent i årene 2019 og 2020. I 2021 har avtalen med RHF utløpt. Det gjøres derfor ingen fradrag i 2021 og senere.

Eksempel 2:

Virksomhet A inngikk i tillegg til eksemplet ovenfor også en ny kontrakt med et annet RHF med virkning fra 01.01.2017 og utløp før 2023 (omsetning 100 mill. kr årlig).

I dette eksemplet vil den første avtalen med RHF anses å dekke 80 prosent av de historiske pensjonskostnadene (160 av 200 mill. kr samlet for de to første driftsårene 2015 og 2016). Den andre avtalen med RHF vil på sin side anses å dekke 50 prosent av de historiske pensjonskostnadene (200 av 400 mill. kr samlet for de to første driftsårene 2017 og 2018). Dette gir fradrag på 100 prosent i årene 2019 og 2020 (50 prosent + 80 prosent blir mer enn 100 prosent, men man kan ikke gjøre fradrag for mer enn 100 prosent). I 2021 har den første avtalen med RHF utløpt. Det gjøres derfor fradrag med 50 prosent i 2021 og 2022. I 2023 og senere gjøres det ingen fradrag.

Eksempel 3:

Virksomhet B inngikk tre ulike kontrakter med stat og RHF i 2016, hver med omsetning på 50 mill. kr årlig). Den har ingen andre avtaler. En av de tre avtalene utløper 31.12.2018. De andre løper til 2020.

I dette eksemplet vil fradrag i 2019 bli 66 prosent. I 2020 gjøres det ingen fradrag.

3 Håndtering av avkastning, premiefond mv.

3.1 Loven

Loven § 3 andre ledd bestemmer at det i tilskuddet skal gjøres fradrag for "virksomhetens avkastning på premiereserve og tilleggsavsetninger forvaltet av tjenstepensjonsleverandør for den andel som tilskuddsordningen dekker, fratrukket administrative kostnader".

3.2 Begreper

Premiefond (kundernes premiefond):

Et fond for tilbakeførte premier og overskudd. Midler på premiefond kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Innestående på premiefondet er sikret en minimumsavkastning tilsvarende den garanterte renten. Hensikten er at forsikringstakeren skal kunne avsette ekstra beløp i «gode år» for å ha et fond å ta av til betaling av premier.

Premiereserve:

Innbetalt premie avsatt til finansiering av fremtidige pensjonsforpliktelser. Premiereserven beregnes for hver enkelt pensjonsordning og hver kunde.

Tilleggsavsetninger:

Tilleggsavsetninger består av avkastningsoverskudd som er tilbakeholdt hos forsikringsgiver. Tilleggsavsetningene er kontraktsfordelt, og følger med avtalen ved flytting til annen forsikringsgiver.

Tilleggsavsetningene fungerer som en buffer for forsikringsgiver mot fremtidige avkastningsunderskudd. Dersom avkastningen på pensjonsmidlene blir lavere enn den garanterte avkastningen, kan forsikringsgiver dekke differansen fra tilleggsavsetningene. Bruken er begrenset til å dekke inn manglende avkastning i intervallet 0 til garantert avkastning, slik at negativ avkastning ikke kan dekkes inn fra disse avsetningene. Tilleggsavsetningene kan maksimalt utgjøre 12 prosent av kontraktens premiereserve.

3.3 Premiefondet skal ikke påvirke tilskuddet

I Prop. 3L (2018-2019) gis følgende omtale på side 23:

"Departementet legger til grunn at premiefondet i sin helhet tilhører virksomhetene. Det er valgfritt om virksomhetene vil sette avkastningen på premiereserven på et premiefond, for slik å bygge opp en buffer for dekning av senere års premier. Mange virksomheter velger imidlertid ikke å avsette midler på premiefondet. Hvordan virksomhetene velger å plassere eller bruke avkastningen på premiereserven skal ikke påvirke tilskuddets størrelse. Det er videre ikke ønskelig å gi virksomhetene et sterkt insentiv til å unnlate å sette av midler på premiefondet. Departementet foreslår derfor å presisere i forslaget til lov at det er avkastningen på premiereserven og tilleggsavsetninger som skal komme til avkorting i tilskuddet, ikke avkastningen på premiefond".

Departementet legger til grunn at virksomheten beholder premiefondet ved at saldo på premiefond 31.12.2018 (som ikke har overskudd for 2018 tilført seg), blir henført til tjenstepensjonsordning med de aktive i stilling som virksomheten selv skal betale for og som ikke omfattes av tilskuddsordningen. Departementet mener at det ikke er behov for å regulere dette i forskrift.

3.4 Fordelingen av premiereserve og tilleggsavsetninger

Forskriften om tilskudd forutsetter at virksomhetene oppretter nye tjenstepensjonsordninger for henholdsvis perioden før 01.01.2019 (omfattet av tilskuddsordningen) og fra 01.01.2019 (dekkes fullt ut av virksomheten selv).

Spørsmålet er hvordan eksisterende premiereserve og tilleggsavsetninger skal fordeles på de to ordningene.

Premiereserve og tilleggsavsetninger er basert på alle forpliktelsene i den eksisterende tjenstepensjonsordningen. Derfor er det naturlig at avkastningen på disse felles midlene fordeles forholdsmessig på de to tjenstepensjonsordningene, basert på omfanget av historiske pensjonskostnader i hver av de to ordningene.

Departementet foreslår derfor at søkeren skal bekrefte at den offentlige tjenstepensjonsordningen med opptjening frem til 1. januar 2019 i det første tilskuddsåret er tilført premiereserve og tilleggsavsetning i den offentlige tjenstepensjonsordningen som virksomheten hadde per 31. desember i året før det første tilskuddsåret, med unntak av den andelen som skyldes opptjening i særskilte pensjonsordninger for sykehusleger og sykepleiere.

3.5 Fordeling av avkastningen for 2018

Avkastningen på premiereserve og tilleggsavsetninger for 2018 vil overføres til premiefond i mai 2019. All avkastning vil uansett tilhøre virksomhetene.

Departementet foreslår at avkastning for 2018 fordeles på samme måte som premiereserven og tilleggsavsetningene, slik at søkeren skal bekrefte at avkastningen er tilført tjenstepensjonsordning for opptjening før 01.01.2019, med unntak av den andelen som skyldes opptjening i særskilte pensjonsordninger for sykehusleger og sykepleiere.

3.6 Fradrag for avkastning fra året før tilskuddsåret

Det er et spørsmål om det er foregående års faktiske avkastning som bør komme til fradrag eller en beregnet avkastning for tilskuddsåret.

I proposisjonen punkt 5.6.4 gis følgende omtale:

"Departementet legger til grunn at det i prinsippet er avkastningen for det året tilskuddet er beregnet som skal komme til avkorting i tilskuddet til den enkelte virksomhet. Denne avkastningen er imidlertid ikke kjent på tidspunktet for beregningen av tilskuddet, ettersom det bokføres først når året er omme. Det tilsier at foregående års avkastning bør legges til grunn for å beregne avkortingen. Alternativet er et estimat som senere må korrigeres ved

motregning etc. Departementet vil, i samråd med KLP, finne en hensiktsmessig måte å fordele avkastningen av premiereserven og tilleggsavsetningene som kan gå til dekning av premiekraav det første året".

Departementet mener at hensynet til en enkel administrasjon av tilskuddsordningen og størst mulig grad av forutsigbarhet for tilskuddsmottakerne tilsier at avkastningen på premiereserve og tilleggsavsetninger *fra året før tilskuddsåret* bør legges til grunn ved beregningen av tilskuddsbeløpet. Slik unngås behov for estimerer som må korrigeres neste tilskuddsår med motregning, en løsning som ville kreve mye administrasjon, introduserer nye feilkilder i et allerede komplisert beregningsarbeid og gi opphav til flere klagesaker.

Departementet foreslår derfor at tilskuddsbeløpet skal reduseres med avkastning på premiereserve og tilleggsavsetninger fra året før tilskuddsåret som tilføres den tjenestepensjonsordningen som er omfattet av tilskuddsordningen. Det vil derfor gjøres fradrag for avkastning som tilføres premiefondet i det året tilskuddet beregnes.

3.7 Håndtering av andre overføringer til premiefond ved årsoppgjøret

Loven § 3 andre ledd bestemmer:

"I tilskuddet skal det gjøres fradrag for

- a) virksomhetens avkastning på premiereserve og tilleggsavsetninger forvaltet av tjenestepensjonsleverandør for den andel som tilskuddsordningen dekker, fratrukket administrative kostnader [...]"

Dette ble begrunnet slik i Prop. 3 L (2018-2019) på side 23:

"Departementet legger til grunn at premiefondet i sin helhet tilhører virksomhetene. Det er valgfritt om virksomhetene vil sette avkastningen på premiereserven på et premiefond, for slik å bygge opp en buffer for dekning av senere års premier. Mange virksomheter velger imidlertid ikke å avsette midler på premiefondet. Hvordan virksomhetene velger å plassere eller bruke avkastningen på premiereserven skal ikke påvirke tilskuddets størrelse. Det er videre ikke ønskelig å gi virksomhetene et sterkt insentiv til å unnlate å sette av midler på premiefondet. Departementet foreslår derfor å presisere i forslaget til lov at det er avkastningen på premiereserven og tilleggsavsetninger som skal komme til avkorting i tilskuddet, ikke avkastningen på premiefond". (vår utheving)

I utkast til høringsnotat omtales fordelingen av premiereserve, tilleggsavsetninger og avkastningen av disse.

Det vil imidlertid også kunne frigjøres reserver ved planendringer eller tariffendringer som tilføres premiefondet, i tillegg til avkastning på premiereserve og tilleggsavsetninger. Det er også andre avkastnings- og overskuddselementer enn disse. Premieavregningen ved årets slutt må uansett tas i betraktning, ettersom dette uttrykkelig er en del av premien.

Tilskuddsordningen tar høyde for at tilskuddene skal dekke økte kostnader som følge av plan- og tariffendringer. Det er da rimelig at endringer i planer og tariffes gir virksomhetene lavere kostnader og tilbakeføring av midler gir tilsvarende reduserte

tilskudd. Når staten skal bære kostnadene ved endringer som reflekteres i premien, må staten også tilføres fordelene av endringer som reduserer kostnadene, selv om disse tilføres virksomhetene på annen måte enn ved formelt sett reduserte premier. Dette sikrer en nødvendig symmetri i håndteringen av endringer som øker premien for historiske pensjonskostnader og fordelaktige hendelser som reduserer virksomhetenes kostnader knyttet til historiske pensjonskostnader.

Det bidrar også til å oppfylle formålet med tilskuddsordningen. Formålet med reglene er å dekke virksomhetenes faktiske kostnader, ikke å gi disse tilskudd for kostnader som ikke er påløpt eller nøytralisert av andre utbetalinger. Det følger av lovens formålsbestemmelse: "*Lovens formål er å bidra til bedre rammevilkår for private virksomheter som nevnt i § 2 ved å yte tilskudd til dekning av kostnader i offentlige tjenstepensjonsordninger knyttet til tidligere opptjente pensjonsrettigheter som forfaller til betaling etter at opptjeningen har skjedd (historiske pensjonskostnader)*".

Uttalelsene i forarbeidene tilsier videre at lovgivers hensikt med presiseringen av premiereserve og tilleggsavsetninger først og fremst skyldtes behovet for å presisere at avkastningen på premiefondet og selve premiefondet tilfaller virksomheten, og at dette ikke skal gi avkortet tilskudd. Loven er derfor ikke til hinder for å presisere hvilke deler av virksomhetens premiebetaling som faktisk oppveies med andre overføringer til virksomhetens premiefond.

Departementet foreslår at alle midler som tilføres virksomhetens premiefond i forbindelse med årsoppgjøret for den offentlige tjenstepensjonsordningen i det året tilskuddet beregnes for, håndteres på samme måte som avkastning på premiereserver og tilleggsavsetninger. Det innebærer at det skal gjøres et forholdsmessig fradrag i tilskuddet for alle slike midler.

3.8 Overføringer knyttet til tjenester som ikke omfattes av forskriften eller som dekkes av avtale

Virksomhetene skal selv dekke pensjonspremiene knyttet til leveranser av annet enn spesialisthelsetjenester og statlige barneverntjenester. De skal også dekke kostnader til pensjon når det er forutsatt i avtale.

Det er derfor nødvendig at virksomhetene skal få tilført og beholde de overføringene til premiefondet i forbindelse med årsoppgjøret som knytter seg til disse tjenestene og avtalene. Slike overføringer skal ikke trekkes fra i tilskuddet

Departementet legger til grunn at dette kan ivaretas ved at overføringene i sin helhet trekkes fra pensjonspremien angitt i forskriften § 7 før det gjøres fradrag for den andelen som er beregnet etter forskriften § 8 om tjenester forskriften ikke gjelder og forslag til § 9 om fradrag for kompensasjon som er dekket etter avtale. Slik reduseres både pensjonspremiegrunnlaget og fradraget for overføringer til premiefond forholdsmessig like mye.

3.9 Overføringer som overstiger pensjonspremie

Det kan ikke utelukkes at fradraget for overføringer til premiefond i enkelte år kan utgjøre mer enn pensjonspremien i tilskuddsåret. Dette kan skyldes situasjoner som ikke nå kan forutses, for eksempel en ekstraordinær utvikling i rente- og aksjemarkedet eller at reserver utløses av endrede betingelser. I så fall vil det ikke være tilstrekkelig å gjøre fradrag for overføringene i ett tilskuddsår.

Departementet foreslår derfor at dersom de midlene som overføres premiefondet overstiger den pensjonspremien som virksomheten betaler i tilskuddsåret, skal det gjøres fradrag for den overskytende delen i året etter tilskuddsåret.

4 Arbeidsgiveravgift

I høringsnotat av 12. oktober 2017 foreslo departementet å utbetale tilskuddet til leverandøren av tjenstepensjon og at "*arbeidsgiveravgift på pensjonspremiene også kompenseres, i den grad utbetalingen av tilskuddet skjer direkte til virksomheten*".

Forslaget var, i tillegg til forenklingshensyn, basert på oppfatningen av at arbeidsgiveravgift betales av den premien som leverandøren av tjenstepensjon fakturerer virksomheten og at utbetaling direkte til KLP ville redusere de fakturerte premiekravene overfor virksomhetene tilsvarende. Det ble derfor lagt til grunn at det ikke skulle betales arbeidsgiveravgift på den delen av premiekravet som bortfalt som følge av tilskuddet. Departementet tok likevel høyde for at det ikke ville være mulig av praktiske årsaker å utbetale tilskuddet til leverandøren av tjenstepensjon og uttalte følgende:

"Det legges avgjørende vekt på at arbeidsgiveravgiften er en obligatorisk kostnad knyttet til historiske pensjonskostnader og at virksomhetene ikke skal komme dårligere ut ved direkte utbetaling av tilskudd fremfor utbetaling til pensjonsleverandøren KLP".

På denne bakgrunn omtalte departementet arbeidsgiveravgift slik i Prop. 3 L (2018-2019) punkt 5.6.7:

"Det er ikke rimelig at valg av utbetalingsmetode skal avgjøre virksomhetenes totale kostnader. Departementet tar derfor sikte på å forskriftsfeste at tilskuddet utbetales til pensjonsleverandøren. Dersom dette viser seg vanskelig å gjennomføre i praksis, vil det kunne forskriftsfestes kompensasjon også for arbeidsgiveravgift".

Det følger derfor av lovens forarbeider at det er hjemmel for å legge til kompensasjon for arbeidsgiveravgift i tilskuddsbeløpet.

Som følge av arbeidet med forskriften og den praktiske innretningen av tilskuddsordningen, har departementet gjort en fornyet vurdering av reglene for arbeidsgiveravgift. Det er nå avklart at virksomhetene skal betale arbeidsgiveravgift for hele pensjonspremien, også for den delen av premiekravet som dekkes av tilskudd fra staten ved en eventuell utbetaling til KLP som mellomledd.

Departementet foreslår derfor å forskriftsfeste at tilskuddsbeløpet skal inkludere kompensasjon for arbeidsgiveravgift på de tilskuddsberettigede pensjonspremiene. Arbeidsgiveravgiften beregnes etter differensierte satser avhengig av hvor i landet

virksomheten drives. Tillegget skal ikke dekke mer enn den arbeidsgiveravgiften som faktisk påløper.

Tilskuddsmottakeren er nærmest til å informere om hvilken sats som gjelder for dennes pensjonspremier. Departementet foreslår derfor at virksomheten i søknad om tilskudd skal angi virksomhetens satser for beregning av arbeidsgiveravgift på pensjonspremie.

5 Praktisk utbetalingsordning

Helsedirektoratet utbetaler tilskuddet til tilskuddsmottakeren, i likhet med tilskudd etter andre ordninger.

Tilskuddet kan beregnes og utbetales etterskuddsvis på grunnlag av rapporter om de faktiske forholdene når de er kjent, eller forskuddsvis på grunnlag av budsjetter og realistiske anslag.

Opplysninger som Helsedirektoratet må innhente for å beregne tilskuddet:

§ 9 Opplysninger om	Kilde	Merknad
Årlig pensjonspremie - Reguleringspremie - Særskilte engangspremier	KLP	Det kan gjøres anslag om situasjonen før årets start. Avregning kan foretas i oktober eller november, da siste faktura for premier sendes.
Arbeidsgiveravgift	Søknad	Sone for arbeidsgiveravgift ut fra virksomhetens adresse
a) Historiske omsetningstall for tjenestene	Søknad	Faktisk situasjon etableres i første tilskuddsår
b) Overføringer til premiefond i forbindelse med årsoppgjøret	KLP	Faktisk situasjon for foregående år skal anvendes i tilskuddsåret. Dette er kjent i mars/april.
c) Dekning som oppnås i løpende avtaler med RHF/staten	Søknad	Inngåtte avtaler ved starten av budsjettåret er kjent, men ikke avtaleendringer som gjøres i løpet av budsjettåret. Det skjer sjelden endringer i avtaler i løpet av året.
d) Annen oppnådd kompensasjon	Søknad	Anslag ved årets start eller faktisk informasjon i begynnelsen av det påfølgende året.

Alternativ 1 - Etterskuddsvis beregning og utbetaling av tilskudd

Virksomhetene får tilskudd på grunnlag av rapport om den faktiske situasjon i tilskuddsåret. KLP opplyser at siste faktura for premier sendes ut i oktober måned hvert år. Det vil derfor være mulig å gjøre en avregning i denne forbindelse.

Alternativet vil innebære en administrativ forenkling for søker og tilskuddsforvalter, fordi det ikke kreves omfattende etterskuddsvis rapportering og avregning. Direktoratet gis videre tid i etableringsåret 2019 til å etablere forvaltningen av tilskuddet og det samsvarer med løsningen for andre refusjonsordninger direktoratet forvalter.

Virksomheten kan få et begrenset likviditetstap (rentetap) som følge av utbetalinger mot slutten av tilskuddsåret eller (ved forsinkelser) i året etter. Departementet legger til grunn at tilskudd i 2019 uansett vil måtte utbetales sent på året, ettersom det vil ta tid å få forvaltning, søknader og vedtak på plass i oppstartsåret.

Alternativ 2 - Foreløpig tilskuddsberegning og endelig avregning

Alternativet er at virksomhetene søker om tilskudd ut fra anslag om situasjonen og direktoratet fatter vedtak på bakgrunn av disse. Tilskudd utbetales a konto, opplysninger om faktisk situasjon kontrolleres når de foreligger og avregning gjennomføres. Tilskuddsmottaker må rapportere om den faktiske situasjonen m.h.t. beregningskriteriene.

Det må gjøres klart i vilkårene for tildeling hvilke konsekvenser avregningen skal ha, for eksempel om et for høyt tilskudd må betales tilbake eller om det blir trukket fra i tilskuddet for neste år.

Virksomhetene kan få likviditetseffekt noe tidligere i tilskuddsåret.

Løsningen er imidlertid administrativt krevende. Søker må innrapportere informasjon både for stipulering av a konto tilskudd og for beregning av endelig tilskudd. Tilskuddsforvalteren må saksbehandle søknad basert på foreliggende anslag, deretter innhente rapportering om faktiske opplysninger, kontrollere disse mot anslagene og fatte nytt vedtak om avregning.

Departementet foreslår at tilskuddet beregnes og utbetales når de viktigste faktiske forholdene er fastlagt i slutten av tilskuddsåret. Endringer i inngåtte avtaler og kompensasjon oppnådd fra annet enn tilskuddsordningen vil trolig skje så sjelden at dette eventuelt bør lede til avkorting i senere års tilskudd. Det er ikke grunn til å avvente tilskuddsutbetalingen til disse forholdene er endelig bekreftet for tilskuddsåret.

6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet anser at forslagene til regulering ikke har økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning, ut over det som allerede er omtalt i Prop. 3 L (2018-2019) punkt 10. De økonomiske konsekvensene av dekning av arbeidsgiveravgift vil håndteres i forbindelse med statsbudsjettet.

7 Forslag til forskriftsendringer

Departementet foreslår følgende endringer i forskrift 8. mars 2019 nr. 194 om tilskudd til virksomheter med offentlig tjenstepensjonsordning som leverer lovpålagte spesialisthelsetjenester og statlige barneverntjenester:

§ 6 første ledd nye bokstaver i), j) og k) skal lyde:

- i) virksomhetens satser for beregning av arbeidsgiveravgift på pensjonspremie
- j) opplysninger om omsetning knyttet til virksomhetens avtaler som er nødvendig for å beregne fradrag etter § 10.
- k) bekreftelse på at den offentlige tjenstepensjonsordningen som krevd i § 3 i det første tilskuddsåret er tilført de midlene som tilføres virksomhetens premiefond i forbindelse med årsoppgjøret i den offentlige tjenstepensjonsordningen som virksomheten hadde per 31. desember i året før det første tilskuddsåret, herunder premiereserve og tilleggsavsetning, med unntak av den andelen som skyldes opptjening i særskilte pensjonsordninger for sykehusleger og sykepleiere

§ 7 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) midler som tilføres virksomhetens premiefond i forbindelse med årsoppgjøret i tilskuddsåret etter § 10*

§ 7 andre og tredje ledd blir tredje og fjerde ledd. § 7 nytt andre ledd skal lyde:

Tilskuddet skal også kompensere for arbeidsgiveravgift etter § 11.

§ 9 skal lyde

§ 9 Fradrag for kompensasjon som er dekket etter avtale

Det gjøres fradrag for den delen av tilskuddet som er knyttet til avtale med regionalt helseforetak om levering av tjenester omfattet av spesialisthelsetjenesteloven § 2-1a eller avtale med staten om tjenester som staten har finansieringsansvar for etter barnevernloven § 9-4, som gjelder i tilskuddsåret og som forutsetter at tilskuddsmottakeren selv skal dekke de historiske pensjonskostnadene knyttet til kontrakten.

Andelen som nevnt i første ledd skal for den enkelte avtale tilsvare den prosentvise andelen av virksomhetens totale brutto omsetning før skatt i avtalens to første hele driftsår som skyldes avtalen. Dersom det ikke foreligger opplysninger om faktisk omsetning i avtalens to første hele driftsår, kan forventet omsetning i tilskuddsåret også legges til grunn for beregningen.

Fradragnet for den enkelte avtale skal reduseres forholdsmessig tilsvarende det antall måneder av tilskuddsåret som avtalen ikke gjelder.

§ 10 skal lyde:

§ 10 Fradrag for midler som tilføres virksomhetens premiefond i forbindelse med årsoppgjøret

Det gjøres fradrag for midler som tilføres virksomhetens premiefond i forbindelse med årsoppgjøret for den offentlige tjenstepensjonsordningen i det året tilskuddet beregnes for, inkludert avkastning på premiereserver og tilleggsavsetninger. Dersom midlene overstiger den pensjonspremien som virksomheten betaler i tilskuddsåret, skal det gjøres fradrag for den overskytende delen i året etter tilskuddsåret.

Fradraget etter første ledd reduseres med de administrative kostnadene ved den offentlige tjenstepensjonsordningen.

Fradraget beregnet etter første og andre ledd reduseres med andelene beregnet etter §§ 8 og 9.

§§ 11, 12 og 13 blir henholdsvis §§ 12, 13 og 14.

Ny § 11 skal lyde

§ 11 Tillegg for kompensasjon av arbeidsgiveravgift

Det gjøres tillegg for kompensasjon for arbeidsgiveravgift på tilskuddsbeløp etter § 7 første ledd, beregnet med virksomhetens satser for arbeidsgiveravgift. Tillegget skal ikke dekke mer enn den arbeidsgiveravgiften som faktisk påløper.

II

Forskriften trer i kraft xxxx.